

ČESKY MLUVÍM DÍKY DIVADLU ČÍM DÁL LÉPE

4.5.2012 Rodina a škola str. 32 Osobnost a škola

Nina Rutová Divadlo Archa

* Co vás napadne, když se řekne škola?

Čínská škola, česká škola a škola života. Čínská škola je tvrdá, protože v Číně je mnoho lidí a odmala jsou děti zvyklé na to, že musejí obstát v konkurenci. Škola začíná v půl osmé. Zpívá se hymna a vztyčuje vlajka. Na druhém stupni končí škola ve čtyři hodiny, každý den jsou domácí úkoly, které trvají asi dvě hodiny.

* Kolik žáků bývá ve třídách?

Když jsem chodila do školy já, bylo nás něco mezi 42 a 48. Jména některých spolužáků jsem si zapamatovala až po dvou letech. Jako malá jsem byla hýčkané dítě, chodila jsem do umělecké školky na tanec, ale pak mi řekli, že mám krátké prsty a že se na tanec nehodím - při čínském tanci se hodně pracuje s pohyby rukou. Tatínek chtěl, abych se věnovala akrobacii, a vím, že maminka tehdy plakala, protože tam je opravdu náročná dřezúra. Gymnastika se mi nelíbila. Pak jsem ještě chodila na skoky do vody, i tenhle sport vybrali rodiče. Bylo to strašně náročné.

* S čím mají čínští školáci největší potíže?

S čínskými znaky. Já jsem ale měla potíž přijet do školy včas. Musela jsem jezdit autobusem přes celé město.

* Jak se pozdní příchod trestal?

Tak, že jsme museli po vyučování stát a nahlas číst texty z učebnice. Trestalo se i to, že někdo zapomněl pionýrský šátek. Kdo přišel do školy bez něj, musel stát až do začátku vyučování před bránou.

* Jsou v Číně i školy soukromé?

Ano, jsou. Třeba s rodilými mluvčími v angličtině. V Číně teď žije hodně bohatých lidí a chtějí pro své děti lepší vzdělání.

* Má šanci dítě, které se narodí chudým rodičům?

Ano, talentované děti mohou studovat. V Pekingu jsou školy pro talentované děti v různých disciplínách. Nejznámější jsou školy specializující se na matematiku a fyziku.

* Co se vám vybaví, když se řekne česká škola?

V jednom časopise zkreslili můj výrok a napsali, že česká škola mi připadá lehká. Přečetla si to učitelka chemie a okamžitě zareagovala: „Tak, Jing, když se ti zdá česká škola lehká, tak ti to ukážeme.“ V dobách, kdy jsem chodila na soukromé gymnázium, neexistoval ještě dobrý česko-čínský slovník, a musela jsem hledat každé slovíčko přes angličtinu. Nemohu si totiž zapamatovat to, čemu nerozumím, takže jsem studovala látku nejdříve v čínských učebnicích, které jsem sháněla dost těžce. Čeština má strašné koncovky, takže najít slovo, kterému jsem nerozuměla, ve slovníku, bylo nadlidské úsilí. V čínštině je přísloví, že co jsme se naučili z učebnic nebo od mistra, to potřebujeme prakticky vyzkoušet.

* Dotkly jsme se čínské školy, české školy a co ta škola života?

Místo školy jsem dost dlouho chodila do nemocnice. Tatínek v Česku prodělal tři operace, a tak jsem si kvůli němu udělala třeba obrázkovou myšlenkovou mapu s názvy všech vnitřností, které jsem v souvislosti s jeho nemocí potřebovala. Profesorka biologie nepochopila, že mám doma těžkou

situaci, a pořád mě trápila a vyčítala mi, že neumím česky. Opakovala jsem ročník a nakonec jsem studium musela zrušit. Byla jsem šíleně smutná, když jsem viděla děti, které chodí do školy.

* Přišlo řešení?

Ano. Našla jsem si alespoň jazykovou školu, kam jsem chodila na češtinu, a dozvěděla jsem se, že bych mohla studovat i dálkově. Karlínské gymnázium bylo jediné gymnázium, kde se dalo studovat bezplatně dálkově. Zase jsem nastoupila do prvního ročníku, ale maminka umírala, a tak jsem některé ročníky opakovala. Každé ráno jsem vstávala v půl šesté, chodila do školy a učila se kromě češtiny a angličtiny také němčinu. Devět předmětů na soukromém gymnáziu Minerva. Do čtyř hodin ve škole, od sedmi do půl jedenácté příprava do školy, o víkendech brigády v čínských restauracích a bufetech. V Číně jsme byli bohatí. Tady jsme po dvou letech neměli ani na chleba. Ale pořád jsem věřila, že školu dokončím. Měla jsem dvojku z češtiny, dvojku z dějepisu, z matematiky a fyziky jedničky.

* A co vám k zvládnutí češtiny pomohlo nejvíce?

Divadlo. Hraju v divadle už deset let. Křest byl strašný. Sedělo nás na první čtené zkoušce Marného tázání nebes kolem stolu asi patnáct v čele s panem režisérem Pitínským, a když přišla řada na mne, tak jsem četla písmeno po písmeni, takže mi ten text vzali a dali ho někomu jinému. Během zkoušek jsem prosila všechny kolem, aby mne opravovali. Operní zpěvačka Tereza Roglová mi poradila, abych si představila, že mluvím na lidi, kteří jsou na horách naproti a musím na ně mluvit nahlas a pomalu. Tak jsem udělala největší pokrok. Když je něco v divadelním textu, tak to bývá správně, tak jsem se učila správné tvary českých slov, ale protože hraju v divadle alternativním, učila jsem se i věty ve slangu.

JING LU se narodila ve Wuhanu v Číně, od roku 1997 žije v Praze. Po četbě inzerátu v čínských novinách, že **Divadlo Archa** hledá pro představení Marné tázání nebes čínské herce a zpěváky, začala její česká **divadelní** kariéra. Objevuje se v **Arše** především v **divadelních**, hudebních a multikulturních projektech Jany Svobodové, zpívá s kapelou Allstar Refjúddží Band a momentálně exceluje v představení Sólo pro Lu, které vychází z jejích vzpomínek i vizí. Při sledování osudu mladé Číňanky máme příležitost zamyslet se nad vlastními předsudky i realitou.

Foto autor| foto: archiv autorky